

HOGYAN PÁLYÁZZUNK?

AZ EU TÁMOGATÁSI RENDSZERE

Az Unió költségvetése

Az Unió költségvetési kiadásait ún. **többéves pénzügyi keret** alapján tervezik. Ezek a keretek határozzák meg az egyes szakpolitikai területek részére az uniós prioritások figyelembe vételével évente előirányzott pénzügyi juttatásokat. A többéves pénzügyi keret, amelyet legalább 5 éves időszakra kell meghatározni, biztosítja, hogy az Unió kiadásai rendezett módon, saját forrásai határain belül alakuljanak, és meghatároz olyan rendelkezéseket, amelyekkel az Unió éves költségvetésének összhangban kell lennie, ezzel lefektetve a költségvetési fegyelem sarokkövét.

A jelenlegi többéves pénzügyi keret időtartama 2014-től 2020-ig terjed és hat szakpolitikai területet határoz meg, amelyek a pénzügyi keret egy-egy fejezetét képezik (1. táblázat). A kedvezményezettek a pénzügyi kereteken keresztül, az egyes fejezetek szerint indított uniós programok révén juthatnak uniós finanszírozáshoz (1. ábra).

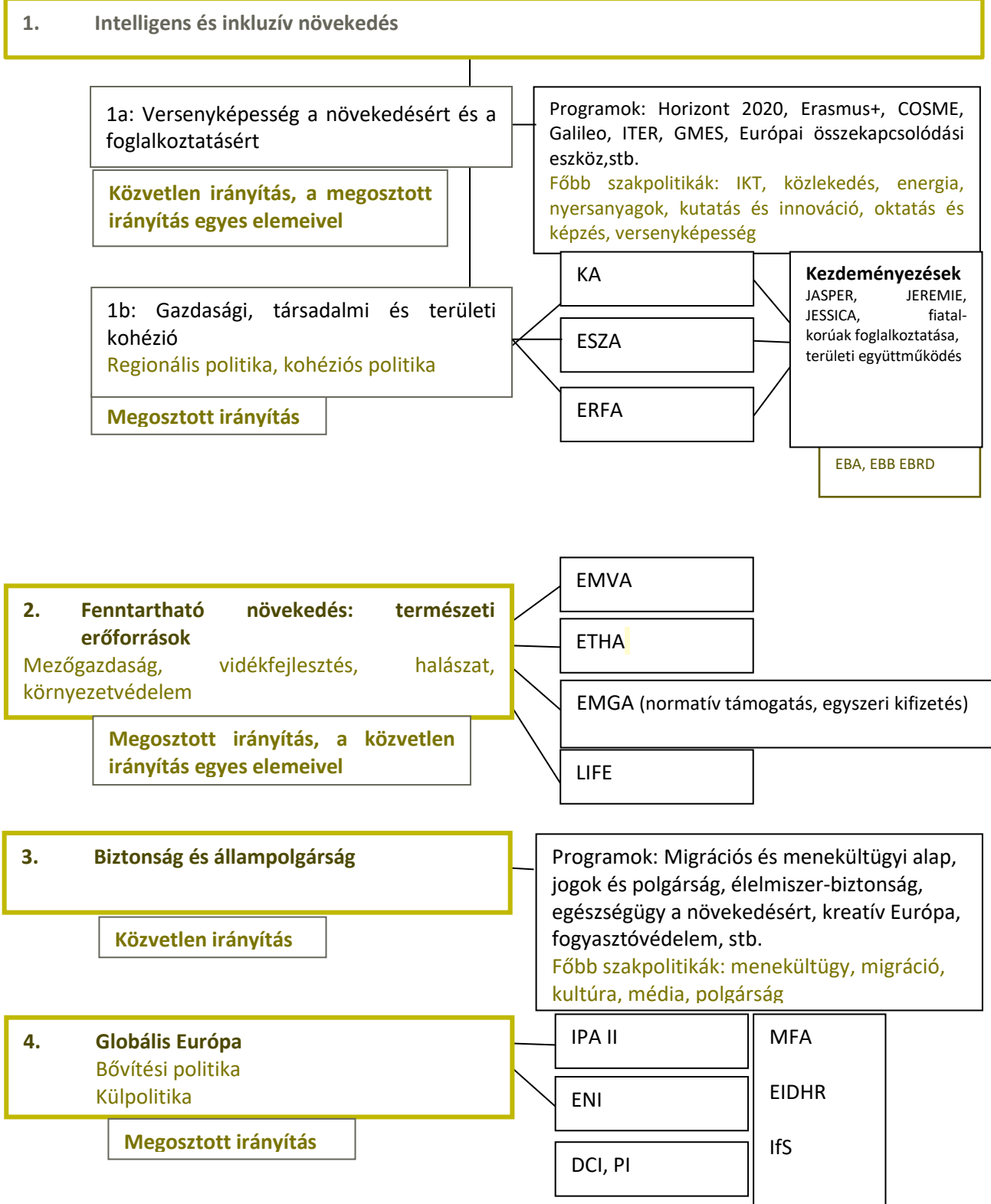
1. táblázat A 2017-re vonatkozó kiigazított többéves pénzügyi keret (EU-28) (millió EUR, folyó áron)¹

KÖTELEZETTSÉG-VÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZATOK	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Összesen 2014–2020
1. Intelligens és inkluzív növekedés	52 756	77 986	69 304	73 512	76 420	79 924	83 661	513 563
2. Fenntartható növekedés: természeti erőforrások	49 857	64 692	64 262	60 191	60 267	60 344	60 421	420 034
ebből: a piaccal kapcsolatos kiadások és közvetlen kifizetések	43 779	44 190	43 951	44 146	44 163	44 241	44 264	308 734
3. Biztonság és uniós polgárság	1 737	2 456	2 546	2 578	2 656	2 801	2 951	17 725
4. Globális Európa	8 335	8 749	9 143	9 432	9 825	10 268	10 510	66 262
5. Igazgatás	8 721	9 076	9 483	9 918	10 346	10 786	11 254	69 584
ebből: az intézmények igazgatási kiadásai	7 056	7 351	7 379	8 007	8 360	8 700	9 071	56 224
6. Kompenzációk	29	0	0	0	0	0	0	29
KÖTELEZETTSÉG-VÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZATOK ÖSSZESEN	121 435	162 959	154 738	155 631	159 514	164 123	168 979	1 087 197

2. ¹2016. június 30-án a Bizottság elfogadta a többéves pénzügyi keret 2017-re vonatkozó technikai kiigazítását, mely figyelembe vette az uniós GNI alakulását és a kohéziós politikai keretösszegek kiigazítását. E technikai kiigazítás eredményeképpen a kötelezettségvállalási előirányzatok teljes összege az uniós GNI 1,04%-át (155 631 eurót), a kifizetési előirányzatok teljes összege pedig az uniós GNI 0,95%-át (142 906 eurót) teszi ki. A 28 tagú Unió 2017. évi bruttó nemzeti jövedelme folyó áron számolva 14 989 356 millió euró.

1. ábra

A többéves pénzügyi keret költségvetési fejezetein alapuló uniós finanszírozási rendszer

Politikai prioritások – uniós programok

Az uniós programok az uniós politikák megvalósításának egyik **legfőbb eszközt** jelentik. Pénzügyi támogatást nyújtanak az állami és magánszférában működő, az Unión belüli és kívüli kedvezményezettek széles körének a különféle területeken, így például a mezőgazdaság, kultúra és oktatás, foglalkoztatás, energia, környezetvédelem, egészségügy, info-kommunikációs technológiák (IKT), kutatás és innováció, közlekedés stb. terén végzett tevékenységek lebonyolításához.

Mivel az uniós programok végső célja a többéves pénzügyi keret időtartamára meghatározott politikai prioritások teljesítése, az ilyen programok keretében finanszírozott valamennyi projekttől elvárt, hogy fenntartható és tartós hatásokkal járuljon hozzá az egyes politikákhoz és célkitűzésekhez.

A pályázatok készítői számára ezért **ajánlatos már a munkaterv kidolgozásának szakaszától kezdve figyelembe venni az adott területen érvényes legfontosabb uniós politikákat és célkitűzéseket**, ugyanis ez teszi lehetővé az EU elvárásaival teljesen összhangban lévő, és a szakpolitikai célkitűzések megvalósításához ténylegesen hozzájáruló tevékenységek felvázolását. Szintén helyes gyakorlat, ha bemutatják - lehetőleg számszerűsítve -, hogy a **tervezett tevékenységek vagy a konkrét projekt eredményei hogyan segítik elő az EU célkitűzéseinek megvalósulását rövid, közép- és hosszú távon.**

Uniós pénzforrások kezelése

Az uniós pénzforrásokkal kapcsolatos irányítási feladatokat a Bizottság vagy saját maga látja el, vagy átruhazza, vagy a tagállamokkal megosztva végzi.

Közvetlen irányítás

Az uniós költségvetési források egy részének a felhasználását az Európai Bizottság közvetlenül – szervezeti egységein, az uniós küldöttségeken, illetve az EU végrehajtó ügynökségein keresztül – irányítja. Az irányítás különböző tevékenységeket foglal magában, így például a támogatások odaítélését, a vállalkozók kiválasztását, a pénzek kifizetését, a pénzforrások felhasználásának ellenőrzését stb.

Közvetett irányítás

Bizonyos finanszírozási programokat a Bizottság közvetítők útján irányít: ebben az esetben az uniós pénzforrások elosztását és a felhasználásuk ellenőrzését az érintett uniós, illetve nem uniós országok, nemzetközi szervezetek és az EU-országok fejlesztési ügynökségei végzik. A tagállamok által megosztott irányítással kezelt uniós programok tipikus példái az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap (ESZA) és a Kohéziós Alap (KA).

Megosztott irányítás

Az uniós finanszírozás 80%-a esetében az Európai Bizottság a tagállamokkal közösen látja el a pénzforrások elosztásával és felhasználásával kapcsolatos irányítási feladatokat.

Hogyan lehet uniós finanszírozáshoz jutni?

Az uniós pénzforrások 80%-ának elosztásáról a tagállamok döntenek. Az Európai Bizottság az általa közvetlenül kiutalt pénzeszközöket főként támogatás formájában és pályázati felhívások keretében bocsátja a kedvezményezettek rendelkezésére. Ebben a leckében részletes információkkal szolgálunk arról, hogyan lehet pályázni a Bizottság által közvetlenül kezelt finanszírozási forrásokra.

Az Európai Bizottság közvetlen pénzügyi hozzájárulást biztosít olyan projektek és szervezetek számára, amelyek közreműködnek az uniós programok és szakpolitikák végrehajtásában. Az uniós finanszírozásban részesülő projektek kiválasztására versenyztetés útján kerül sor.

Ha projektjének megvalósításához Ön uniós pénzforrásokat szeretne igénybe venni, keresse ki a meghirdetett pályázati felhívások, illetve projektkiírások közül a legmegfelelőbbet. Mielőtt elkészíti projektjavaslatát, gondosan olvassa el a felhíváshoz tartozó útmutatót. Ne feledje: mindegyik felhívás egyedi, a pályázati feltételek különböznek. Egy-egy felhívásra sokan jelentkeznek, a Bizottság az Ön projektjavaslatát más pályázatokkal fogja összevetni.

Előfordulhat, hogy a pályázati jogosultság egyik feltételeként Önnek [projekt partnereket kell szereznie](#) más országokban. A partnerkeresésről és a konzorcium alakításról egy későbbi leckénkben részletesen szólunk.

Ha szeretné áttekinteni milyen felhívásokra lehet jelentkezni,

- látogasson el a [finanszírozási lehetőségeket téma szerinti bontásban ismertető honlapra](#), vagy
- tekintse meg a [finanszírozási programok listáját](#).

Uniós pályázati programok

Az uniós **pályázati programok** (korábban: közösségi programok) olyan programok, amelyeket közvetlenül az Európai Bizottság vagy valamelyik ügynöksége kezel. A 2014-2020-as időszakban ilyen programok közé tartozik a kutatási és innovációs Horizont 2020 (Horizon 2020), a vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő program (COSME), a kulturális és kreatív ágazatok támogatását célzó Kreatív Európa (Creative Europe), az oktatási, képzési, ifjúsági és sporttevékenységeket támogató Erasmus +, az Egészségügy a növekedésért (Health for Growth) és a Fogyasztóvédelmi program (Consumer Programme). Ezeknél a programoknál a pályázatokat általában **több európai ország különböző szervezetei nemzetközi partnerségi együttműködés keretében** nyújtják be. A **beterjesztett pályázatok európai szinten versenyeznek** - nincs nemzeti kvóta - és a nyertes pályázatokat az összes benyújtott pályázat **független értékelési eljárása** során választják ki.

Számos pályázati program létezik, és mindegyikük más-más tematikus területet érint. Ezeket a programokat külön rendelettel hozzák létre, saját részvételi szabályokkal bírnak, de az alábbi közös hatókörök és feltételek tekintetében mindegyik megegyezik:

- Előmozdítják a tagállamok közötti együttműködést a különböző uniós politikákhoz kapcsolódó területeken;
- Pályázati felhívások és ajánlattételi felhívások útján valósulnak meg;
- Minden tagállam jogi személyei számára nyitottak;

- Harmadik országok, különösen tagjelölt és potenciális tagjelölt országok is társulhatnak ezekhez a programokhoz;
- A tagállamok közötti transznacionális együttműködés biztosítására partnerségi minimumkövetelményeket alkalmaznak;
- A pályázati űrlapok, a pályázatok benyújtása és az értékelési eljárások, valamint a projektek végrehajtása és a jelentéstételi követelmények hasonlóságot mutatnak.

A programok finanszírozási formái

A programok finanszírozási formáit tekintve jelentős eltérés figyelhető meg. Az uniós pályázati programok keretében két fő finanszírozási forma áll rendelkezésre: a (1) **közbeszerzés** (tender) és a (2) **támogatás** (grant). Az *ajánlattételi felhívás* útján megvalósított közbeszerzési szerződések célja áruk, szolgáltatások vagy tevékenységek megvásárlása. A támogatások viszont konkrét projektek végrehajtására szánt nonprofit szerződések, amelyek esetében a projekttervet a pályázó terjeszti elő a *pályázati felhívásra* válaszul.

Jogalap

Az uniós költségvetés főbb eljárásait és alapelveit, valamint az uniós költségvetés létrehozásának és végrehajtásának módját a **költségvetési rendelet**² határozza meg, amely az EU pénzügyi szabályait tartalmazó fő dokumentum. A költségvetési rendelet megállapítja a támogatások alkalmazási körét és fajtáit, a támogatásokra alkalmazandó általános alapelveket, beleértve a támogatható költségeket, az odaítélési eljárást, a támogatások kifizetését és ellenőrzését, valamint végrehajtását. 2016. január 1-jétől új költségvetési rendelet van hatályban, és az ehhez tartozó új alkalmazási szabályok még részletesebben tárgyalják a költségvetési rendelet napi szintű végrehajtásához szükséges előírásokat és technikai szabályokat. A felülvizsgált költségvetési rendelet egyszerűsített közbeszerzési szabályokat vezet be, csökkentve az adminisztratív terheket mind az uniós intézmények, mind az üzleti vállalkozások számára, és felgyorsítva az uniós forrásokhoz való hozzáférést.

Támogatható tevékenységek

A támogatható tevékenységek típusaiban lényeges különbség tapasztalható. Minden uniós program meghatározza a fellépés azon típusait, amelyekkel kapcsolatosan a kedvezményezetteknek konkrét tevékenységeket kell végrehajtaniuk. Például, a Horizont 2020 program keretében, a „puha” tevékenységeket finanszírozó koordinációs és támogatási cselekvéseknél támogatható a konferenciák szervezése vagy a tanulmányok végzése, de a kutatás nem, míg a kutatási és innovációs cselekvéseknél a projekt a kutatásra összpontosít, de emellett az innovációval kapcsolatos tevékenységek is szükségesek. Infrastrukturális beruházásokat rendszerint nem finanszíroznak pályázati programokban. Befektetési tevékenységek kiegészítő projektjeire a strukturális alapokból vagy nemzeti programokból lehet forrást szerezni.

Uniós pályázati programok támogatható költségeire és tevékenységeire mutatnak be példákat az 1. Függelék táblázatai.

Erdőgazdálkodási és természetvédelem témában leginkább releváns gyakorlati pályázati felhívásokat a LIFE programban, kutatás-fejlesztéshez kötődő pályázati felhívásokat pedig a Horizont 2020 programban találhatunk,

3. ² AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU, EURATOM) 2015/1929 RENDELETE (2015. október 28.): <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R1929&from=EN>

ugyanakkor erdőgazdálkodáshoz kötődő környezeti nevelés tématerület finanszírozására például az Erasmus+ program lehet alkalmas.

Az EU finanszírozási tevékenységének kedvezményezettjei

Nézzon Ön is utána, kik részesültek/részesülnek a Bizottság által évente odaítélt finanszírozásokból, mekkora a támogatás mértéke és milyen célt szolgál, földrajzilag hol találhatóak a kedvezményezettek stb.

A pénzügyi átláthatósági rendszer egy olyan adatbank, amely az EU költségvetéséből finanszírozásban részesülő kedvezményezettek nevét tartalmazza.

Ezen a rendszeren keresztül bárki bepillantást nyerhet a közvetlenül a Bizottság által nyújtott finanszírozással kapcsolatos adatokba (2007-ig visszamenőleg), és megtudhatja, kik tartoznak az Európai Fejlesztési Alap kedvezményezettjei körébe (2010-ig visszamenőleg).

[Kik részesültek uniós finanszírozásban? Keresés a pénzügyi átláthatósági rendszerben](#)

Az adatbázis a következő információkat tartalmazza:

- ki részesült finanszírozásban;
- a kiadási tétel tárgya, azaz milyen célt szolgál a finanszírozás;
- a kedvezményezett földrajzi elhelyezkedése;
- a kiadás összege és típusa;
- melyik szervezeti egység ítélte oda a kedvezményezettnek a finanszírozást;
- az EU költségvetésének melyik részéből származik a finanszírozás;
- melyik évben került bejegyzésre az összeg a számviteli nyilvántartásba.

Ha az EU költségvetéséről többet szeretne megtudni, olvassa el a „Közérthetően az Európai Unió szakpolitikáiról” sorozat részeként az Európai Bizottság által [Költségvetés címmel 2014. novemberében kiadott magyar nyelvű anyagot](#).

1. függelék: Példák uniós pályázati programok keretében támogatható költségekre és tevékenységekre

	Támogatás típusa	Támogatható tevékenységek	Finanszírozás mértéke	Általános költségek
Horizont 2020	Kutatási és innovációs cselekvés (Research and Innovation Actions, RIA)	Alapkutatás, alkalmazott kutatás, technológiai fejlődés és integráció, prototípus tesztelése és validálása laboratóriumban vagy szimulált környezetben, új ismeretek kifejlesztése és/vagy új vagy továbbfejlesztett technológia, termék, folyamat, szolgáltatás vagy megoldás megvalósíthatóságának vizsgálata.	100%	25%
	Innovációt célzó cselekvések (Innovation Actions, IA)	Forgalombahozatal-előkészítési tevékenységek: prototípusgyártást, tesztelés, bemutatás, kísérleti bevezetés, nagyléptékű termékvalidálás és új, módosított vagy továbbfejlesztett technológia, termék, folyamat, szolgáltatás vagy megoldás piaci elterjesztése.	70% (nonprofit tevékenység esetén: 100%)	25%
	Koordinációs és támogatási cselekvések (Coordination and Support Actions, CSA)	Kísérőintézkedések, úgymint szabványosítás, terjesztés, tudatosságnövelés és kommunikáció, hálózatépítés, koordinációs vagy támogató szolgáltatások, szakpolitikai párbeszéd és kölcsönös tanulási feladatok és tanulmányok.	100%	25%
	Az Európai Kutatási Tanács támogatása (European Research Council, ERC)	Multidiszciplináris pályázatok, új és kialakulóban lévő területeket célzó úttörő ötletek, valamint rendhagyó, innovatív megközelítést használó alkalmazások. Egyedi támogatások bármilyen nemzetiségű vagy korú élvonalbeli kutató számára felderítő kutatás végrehajtásához.	100%	25%
	Marie Skłodowska-Curie-cselekvések (Marie Skłodowska-Curie actions, MSCA)	Egyedi támogatások pályafutásuk bármely szakaszában lévő kutatók (doktoranduszok, tapasztalt kutatók) számára, a transznacionális, tudományterületeken és ágazatokon átívelő mobilitás elősegítésére.	100%	25%
	Kkv-támogató eszköz (SME Instrument)	Minden olyan innovatív kkv, amely erősen törekszik a fejlődésre, a növekedésre és a nemzetközivé válásra.	Egyösszegű kifizetések, szakasztól függően	25%

	Támogatás típusa	Támogatható tevékenységek (tevékenységi támogatások keretében)	Finanszírozás mértéke	Általános költségek
LIFE	Tevékenységi támogatások (projektekhez) Működési támogatások (csak nem kormányzati szervezetek részére) Pénzügyi eszközök (természeti tőkét kezelő projektekbe beruházó jogi személyek és/vagy természetes személyek részére)	Hagyományos projektek: bevált gyakorlati, demonstrációs, kísérleti vagy tájékoztató, tudatosságnövelő és terjesztési projektek	60% társ-finanszírozás, de kiemelt jelentőségű élőhelyekkel vagy fajokkal kapcsolatos projektek esetében 75%	Maximum 7%, mely nem tartalmazza a földvásárlás, hosszú távú földbérlet költségeit, a földhasználati jogok egyszeri kompenzációját.
		Technikai segítségnyújtási projekt: pályázók számára integrált projektek készítését segítő pénzügyi támogatás		
		Integrált projektek: uniós környezet- és/vagy éghajlatvédelmi jogszabály által előírt tervek vagy stratégiák nagy területen történő végrehajtása, érdekelt bevonásának biztosítása, legalább egy másik forrás bevonásának és az azzal történő összehangolás előmozdítása		
		Előkészítő projektek: uniós környezet- és éghajlatvédelmi politika és jogszabályok végrehajtásával kapcsolatos egyedi szükségleteket kezelése		
		Kapacitásépítési projektek: pénzügyi támogatás a tagállami kapacitásépítéshez szükséges tevékenységekhez	100% társ-finanszírozás	

A LIFE program a legfőbb pénzügyi eszköz az EU környezet-, természet- és klímavédelmi politikájának végrehajtásához, a 2014-2020 közötti időszakra 3,4 mrd euro költségvetéssel.

Eldöntheti, hogy az Ön projekt elképzelései finanszírozásához alkalmas lehet-e a LIFE program, ha tovább olvas a programmal kapcsolatban itt: <http://ec.europa.eu/environment/life/funding/life.htm>

	Támogatható tevékenységek	Finanszírozás mértéke	Általános költségek
COSME	Kkv-k hozzásegítése forrásokhoz célzott pénzügyi eszközök révén Európai Vállalkozási Hálózat (Enterprise Europe Network): vállalkozástámogatási szolgáltatásokat nyújtó központok Vállalkozói készség Működési keretfeltételek javítása a versenyképesség növelése érdekében Kkv-k nemzetközi tevékenysége	40-60%	7%

	Támogatás típusa	Támogatható tevékenységek	Finanszírozás mértéke	Általános költségek
Erasmus +	1. fő tevékenység: Egyének tanulási célú mobilitása	Hallgatók és oktatók mobilitása. Lehetőség biztosítása hallgatók, gyakornokok, fiatalok és önkéntesek, valamint egyetemi tanárok, tanárok, oktatók, ifjúságsegítők, oktatási intézmények és civil társadalmi szervezetek dolgozói részére más országban történő tanulásra és/vagy szakmai tapasztalatszerzésre.	Ténylegesen felmerült költségek, hozzájárulás a fajlagos költségekhez, átalánydíjas finanszírozás lehetséges a tevékenység típusától függően	
	2. fő tevékenység: Innováció és bevált gyakorlatok	Az innovációhoz kapcsolódó együttműködéssel és a bevált gyakorlatok cseréjével kapcsolatos lehetőségek az oktatás, képzés és ifjúságügyi rendszerek modernizálására és megerősítésére irányulnak az uniós vagy nemzetközi szintű munkavégzési képességek növelésének céljával.		
	3. fő tevékenység: A szakpolitikai reform-folyamat támogatása	Minden olyan típusú tevékenység, amelynek célja az oktatási és képzési rendszerek korszerűsítésének támogatása és elősegítése. Az uniós oktatási, képzési és ifjúságügyi rendszerek szakpolitikai reformját támogató stratégiai tevékenységek.		
	„Jean Monnet”-tevékenységek	Uniós tanulmányokkal kapcsolatos oktatási és kutatási kiválóság támogatása szerte a világon. A felsőoktatás képviselői és az Unió szakpolitikai döntéshozói közötti párbeszéd ösztönzése.	A tevékenység típusától függ	Átalány-összeg, mely nem haladja meg a támogatható közvetlen költségek 7%-át
	Sporttevékenységek	Sport-, testmozgási és önkéntes tevékenységekben való részvétel ösztönzése. A sport integritását fenyegető veszélyek kezelését, sportolók kettős karrierjének támogatását, a jó kormányzást ösztönző, valamint a tolerancia és társadalmi befogadás támogatását célzó tevékenységek.		

	Programok	Támogatható tevékenységek	Finanszírozás mértéke	Általános költségek
Kreatív Európa	Kultúra alprogram	Kulturális alkotások határokon átnyúló forgalmát és kulturális szereplők országokon átívelő mobilitását támogató tevékenységek.	50-80%	Átalány-összeg, mely nem haladja meg a támogatható közvetlen költségek 7%-át
	Media alprogram	Az Unió film- és audiovizuális iparának fejlesztése, terjesztése és támogatása.	50-80%	7%
	Kulturális-kreatív ág alprogram	Kreatív Európa irodák támogatása, EU elnökségi konferenciák támogatása, szakpolitikák kialakításának tevékenységei, tanulmányok és értékelések, kommunikációs és hasznosítási tevékenységek, pénzügyi garanciaeszköz (2016-tól kezdődően).	50-80%	7%

	Támogatható tevékenységek	Finanszírozás mértéke	Általános költségek
Jogérvényesülés program	<p>Képzési tevékenységek (például munkavállalói csereprogramok, műhelytalálkozók, képzési modulok kidolgozása)</p> <p>Az egymástól való tanulási, együttműködési tevékenységek, bevált gyakorlatokkal kapcsolatos tapasztalatcsere, kölcsönös felülvizsgálat, IKT eszközök fejlesztése,</p> <p>Tájékoztató tevékenységek, terjesztés, konferenciák,</p> <p>Kulcsfontosságú szereplők (többek között fő európai nem kormányzati szervezetek és hálózatok, uniós jogszabályokat végrehajtó tagállami hatóságok) támogatása</p> <p>Elemző tevékenységek (például tanulmányok, adatok gyűjtése; közös módszerek, mutatók, felmérések kidolgozása, iránymutatások készítése)</p> <p>Tevékenységi támogatások és működési támogatások is elérhetők</p>	<p>Max 80% *egyedi felhívások esetén nagyobb arány is lehetséges</p>	<p>Átalányösszeg, mely nem haladja meg a támogatható közvetlen költségek 7%-át</p>

Felhasznált irodalom:

EC Environment: The LIFE programme <http://ec.europa.eu/environment/life/about/index.htm#life2014>
http://ec.europa.eu/environment/life/funding/financial_instruments/index.htm
<http://ec.europa.eu/environment/life/funding/life.htm>
http://ec.europa.eu/environment/life/funding/life2014/call/documents/2014_orientation_doc.pdf

<http://ec.europa.eu/environment/life/funding/life2017/index.htm>
 Európai Parlament – Ismertető az Európai Unióról – A többéves pénzügyi keret

[Európai Bizottság - Hogyan lehet uniós finanszírozáshoz jutni?](#)

[Európai Bizottság – Az uniós pénzforrások kezelése](#)

[Európai Bizottság: Az EU finanszírozási tevékenységének kedvezményezettjei](#)

Europa Media Trainings: Manual on Developing and Managing EU funded projects

Az internetes hivatkozások elérésének időpontja: 2017. augusztus